

Υπόθεση C-45/23**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου****Ημερομηνία καταθέσεως:**

31 Ιανουαρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank Brussel (ολλανδόφωνο
δικαστήριο επιχειρήσεων Βρυξελλών, Βέλγιο)**Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:**

19 Ιανουαρίου 2023

Ενάγοντες:

A

B

C

D

Εναγομένη:

MS Amlin Insurance SE

Αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης

Αγωγή των εναγόντων κατά της εναγομένης-ασφαλιστή αφερεγγυότητας του διοργανωτή ταξιδίων, με αίτημα την επιστροφή του τιμήματος του ταξιδίου, προσαυξημένου με τόκους, το οποίο κατέβαλαν στον διοργανωτή με τον οποίο είχαν συνάψει σύμβαση οργανωμένου ταξιδίου και ο οποίος κατέστη αφερέγγυος μετά την καταγγελία της συμβάσεως από τους ενάγοντες λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων, αλλά πριν από την επιστροφή των οφειλόμενων σε αυτούς ποσών. Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι τα εν λόγω ποσά καλύπτονται από την ασφαλιστική σύμβαση που συνήφθη μεταξύ του διοργανωτή και της εναγομένης. Η εναγομένη αντιτάσσεται στην καταβολή των εν λόγω ποσών στο

μέτρο η σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού δεν λύθηκε λόγω αφερεγγυότητας του διοργανωτή αλλά κατόπιν καταγγελίας από τους ενάγοντες.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Αίτηση προδικαστικής απόφασεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικό ερώτημα

Έχει το άρθρο 17, παράγραφος 1, της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, την έννοια ότι η προβλεπόμενη από αυτό εγγύηση για την επιστροφή του συνόλου των ποσών που έχουν καταβληθεί από ή για λογαριασμό των ταξιδιωτών ισχύει και στην περίπτωση που ο ταξιδιώτης καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, ο δε διοργανωτής κατέστη αφερεγγυος μετά τη λύση της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού για τον λόγο αυτόν, αλλά πριν από την πραγματική επιστροφή των εν λόγω ποσών στον ταξιδιώτη, γεγονός που συνεπάγεται ότι ο ταξιδιώτης υφίσταται οικονομική ζημία και, κατά συνέπεια, φέρει τον οικονομικό κίνδυνο σε περίπτωση αφερεγγυότητας του διοργανωτή;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου (στο εξής επίσης: οδηγία για τα οργανωμένα ταξίδια), και ειδικότερα αιτιολογικές σκέψεις 1, 3, 39 και 40, άρθρο 17, παράγραφος 1, και άρθρο 12, παράγραφος 2, αυτής·

Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, ιδίως άρθρο 7 αυτής.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten (νόμος της 21ης Νοεμβρίου 2017 περί της πώλησεως οργανωμένων ταξιδιών, συναφών ταξιδιωτικών υπηρεσιών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών) (*Εφημερίδα της κυβέρνησεως του Βελγίου* της 1ης

Δεκεμβρίου 2017) (στο εξής: νόμος περί οργανωμένων ταξιδίων), ειδικότερα δε άρθρο 30 και άρθρο 54, πρώτη περίοδος, του νόμου αυτού·

Koninklijk besluit van 29 mei 2018 betreffende de bescherming tegen insolventie bij de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten (βασιλικό διάταγμα της 29ης Μαΐου 2018 περί προστασίας από την αφερεγγυότητα κατά την πώληση οργανωμένων διακοπών, συναφών ταξιδιωτικών υπηρεσιών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών) (*Εφημερίδα της κυβερνήσεως του Βελγίου* της 11ης Ιουνίου 2018) (στο εξής: ΚΕ), ιδίως άρθρο 10, άρθρο 12, εδάφιο 1, και άρθρο 13, παράγραφος 1.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Οι ενάγοντες είναι καταναλωτές, ενώ η εναγομένη είναι ο ασφαλιστής αφερεγγυότητας της Exclusive Destinations NV, διοργανωτή ταξιδίων.
- 2 Στις 13 Νοεμβρίου 2019, ο πρώτος ενάγων συνήψε, μέσω του ταξιδιωτικού πράκτορα Selectair Inter-Sun Reizen BVBA, σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού με την Exclusive Destinations NV αντί συνολικού τιμήματος 36.832,00 ευρώ. Το οργανωμένο ταξίδι θα πραγματοποιούνταν τον Μάρτιο του 2020.
- 3 Το ταξίδι μεταφέρθηκε για τον μήνα Νοεμβρίου 2020 λόγω της πανδημίας COVID. Σύμφωνα με το νέο δελτίο παραγγελίας, η αναπροσαρμοσμένη τιμή του ταξιδιού ανερχόταν σε 46.428,00 ευρώ, στον δε ταξιδιωτικό πράκτορα είχε καταβληθεί το αρχικό ποσό των 36.832,00 ευρώ.
- 4 Τον Οκτωβρίου 2020, ο ταξιδιωτικός πράκτορας ρώτησε τους ενάγοντες, κατόπιν αιτήματος του διοργανωτή, αν επιθυμούσαν να αναβάλουν εκ νέου το ταξίδι λόγω των μέτρων για την COVID. Αυτοί δεν επιθυμούσαν να το πράξουν, οπότε ο ταξιδιωτικός πράκτορας ζήτησε από τον διοργανωτή να ματαιώσει το ταξίδι και να επιστρέψει πλήρως τα καταβληθέντα. Ο διοργανωτής επιβεβαίωσε ότι θα πράξει τα δέοντα.
- 5 Με απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2020, το Ondernemingsrechtbank Gent (δικαστήριο επιχειρήσεων της Γάνδης, Βέλγιο) κήρυξε τον διοργανωτή αφερέγγυο.
- 6 Στις 9 Δεκεμβρίου 2020, ο ταξιδιωτικός πράκτορας επέστρεψε το ποσό των 4.151,00 ευρώ το οποίο δεν είχε ακόμη μεταφερθεί στον διοργανωτή.
- 7 Στις 22 Ιανουαρίου 2021, η εναγομένη κλήθηκε να επιστρέψει το καταβληθέν τίμημα του ταξιδιού. Η εναγομένη αρνήθηκε την επιστροφή για τον λόγο ότι το ταξίδι είχε ακυρωθεί από τους ενάγοντες και όχι εξαιτίας της αφερεγγυότητας του διοργανωτή.
- 8 Στις 29 Απριλίου 2021, οι ενάγοντες ζήτησαν από το αιτούν δικαστήριο την επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος του ταξιδιού.

- 9 Η εναγομένη ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να απορρίψει την αγωγή των εναγόντων ως αβάσιμη.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 10 Προς στήριξη της αγωγής τους, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι από τη διατύπωση της ασφαλιστικής συμβάσεως που συνήφθη μεταξύ της MS Amlin Insurance SE και της Exclusive Destinations NV προκύπτει ότι η μη επιστροφή των χρημάτων από την τελευταία καλύπτεται από την ασφαλιστική σύμβαση. Συναφώς, οι ενάγοντες παραπέμπουν, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 1.1 των γενικών όρων ασφαλίσεως, στο οποίο το αντικείμενο της ασφαλίσεως περιγράφεται ως εξής: «*Η ασφαλιστική σύμβαση έχει ως αντικείμενο, σύμφωνα με τον νόμο περί οργανωμένων ταξιδίων και τον ΚΕ (άρθρο 8) σε περίπτωση πτωχεύσεως του ασφαλισμένου: α) τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν στον ταξιδιώτη και τα οποία καταβλήθηκαν στον ασφαλισμένο κατά τη σύναψη συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού ή μετά από αυτήν [...]*». Κατά τους ενάγοντες, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι όλα τα ποσά που καταβλήθηκαν στον διοργανωτή και τα οποία πρέπει να επιστραφούν από αυτόν εμπίπτουν στην ασφαλιστική κάλυψη.
- 11 Η εναγομένη αμφισβητεί ότι η κατάσταση των εναγόντων καλύπτεται από τη σύμβαση ασφαλίσεως, επειδή η ασφαλιστική κάλυψη δεν εφαρμόζεται στην επιστροφή του τιμήματος του ταξιδιού παρά μόνον αν το ταξίδι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί λόγω αφερεγγυότητας του διοργανωτή.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 12 Προκειμένου να προσδιοριστεί αν η αξίωση των εναγόντων καλύπτεται από την ασφαλιστική σύμβαση που συνήφθη μεταξύ της εναγομένης και του διοργανωτή, το αιτούν δικαστήριο εξετάζει τις διατάξεις της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια και τις εθνικές διατάξεις περί προστασίας από αφερεγγυότητα.
- 13 Κατ' αρχάς, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στο άρθρο 17, παράγραφος 1, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια, κατά το οποίο τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι διοργανωτές που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους παρέχουν εγγύηση για την επιστροφή του συνόλου των ποσών που έχουν καταβληθεί από ή για λογαριασμό των ταξιδιωτών, στον βαθμό που οι σχετικές υπηρεσίες δεν εκτελούνται λόγω αφερεγγυότητας των διοργανωτών. Επιπλέον, οι αιτιολογικές σκέψεις 39 και 40 διευκρινίζουν ότι τα κράτη μέλη διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίζεται η προστασία κατά της αφερεγγυότητας, αλλά πρέπει να μεριμνούν ώστε αυτή η προστασία να είναι διαθέσιμη αμέσως στις περιπτώσεις που, συνεπεία των προβλημάτων ρευστότητας του διοργανωτή, οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες δεν εκτελούνται ή δεν θα εκτελεστούν ή θα εκτελεστούν μερικώς, καθώς και να καλύπτει τα προβλέψιμα ποσά των πληρωμών που θίγονται από την αφερεγγυότητα του διοργανωτή.

- 14 Το αιτούν δικαστήριο συνάγει εξ αυτού ότι η εγγύηση του άρθρου 17, παράγραφος 1, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια προβλέπεται μόνον για περιπτώσεις που οι επίμαχες υπηρεσίες δεν παρέχονται συνεπεία της αφερεγγυότητας του διοργανωτή. Επομένως, η οδηγία δεν προβλέπει εγγύηση σε περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν παρέχονται για άλλον λόγο πλην της πτωχεύσεως του διοργανωτή, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της κατά το άρθρο 12, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας καταγγελίας της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού από τον ταξιδιώτη λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων στον τόπο προορισμού ή πολύ κοντά σε αυτόν, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού. Στην περίπτωση αυτή, ο ταξιδιώτης δικαιούται πλήρη επιστροφή όλων των πληρωμών που πραγματοποίησε για το οργανωμένο ταξίδι.
- 15 Όσον αφορά τον νόμο περί οργανωμένων ταξιδίων, με τον οποίο η οδηγία για τα οργανωμένα ταξίδια μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, πρώτον, ότι το γράμμα του άρθρου 54, πρώτη περίοδος, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια, κατά το οποίο οι εγκατεστημένοι στο Βέλγιο διοργανωτές ταξιδίων και ταξιδιωτικοί πράκτορες εξασφαλίζουν την επιστροφή όλων των πληρωμών που έχουν ήδη καταβληθεί από τους ταξιδιώτες ή για λογαριασμό τους, εφόσον οι σχετικές παροχές δεν καταβάλλονται συνεπεία πτωχεύσεώς τους, ταυτίζεται σε μεγάλο βαθμό με εκείνο του άρθρου 17, παράγραφος 1, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια και η εν λόγω διάταξη δεν παρέχει εκτενέστερη προστασία από εκείνη της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια. Στη συνέχεια, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στο άρθρο 30 του νόμου περί οργανωμένων ταξιδίων, κατά το οποίο ο ταξιδιώτης έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού «σε περίπτωση αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων στον τόπο προορισμού ή πολύ κοντά σε αυτόν, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την εκτέλεση του οργανωμένου ταξιδιού ή τη μεταφορά προσώπων στον τόπο προορισμού». Στην περίπτωση αυτή, ο ταξιδιώτης δικαιούται επίσης, δυνάμει της διατάξεως αυτής, την πλήρη επιστροφή των καταβληθέντων στον διοργανωτή ποσών. Επομένως, η διατύπωση αυτή είναι παρεμφερής με εκείνη του άρθρου 12, παράγραφος 2, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια. Τέλος, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, του ΚΕ περιορίζει την επιστροφή σε «όλες τις πληρωμές τις οποίες ο δικαιούχος παρείχε προς τον επιχειρηματία για τη σύμβαση ταξιδιού, όταν αυτή δεν εκτελείται λόγω αφερεγγυότητας του επιχειρηματία, ή σε όλες τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για την παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών που δεν πραγματοποιούνται λόγω της αφερεγγυότητάς του». Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο νόμος περί οργανωμένων ταξιδίων και ο ΚΕ έχουν το ίδιο περιεχόμενο με την οδηγία περί οργανωμένων ταξιδίων όσον αφορά την εγγύηση που προβλέπεται σε περίπτωση αφερεγγυότητας.
- 16 Για τον λόγο αυτό, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου, η έννομη προστασία κατά της αφερεγγυότητας δεν εφαρμόζεται στους επιβάτες που βρίσκονται σε κατάσταση όπως εκείνη των εναγόντων, κατά την οποία αυτοί δικαιούνται επιστροφής του τιμήματος του ταξιδιού που

κατέβαλαν κατόπιν καταγγελίας της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων, αλλά η επιστροφή αυτή δεν χορηγείται για τον λόγο ότι ο διοργανωτής κατέστη αφερέγγυος μετά την καταγγελία της συμβάσεως αλλά πριν από την επιστροφή του τιμήματος. Επομένως, τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης δεν συνιστούν ασφαλισμένη αξίωση, οπότε η αγωγή είναι αβάσιμη.

- 17 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς την εκτίμηση αυτή και ως προς την έκταση της προστασίας που παρέχει το άρθρο 17, παράγραφος 1, της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια.
- 18 Υπό το πρίσμα του γενικού σκοπού της οδηγίας αυτής, ο οποίος συνίσταται στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτον, αν υφίσταται πλήρης προστασία από την αφερεγγυότητα του διοργανωτή κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψεως 39 της εν λόγω οδηγίας, η οποία συμβάλλει στην προστασία του καταναλωτή.
- 19 Στην περίοδο ισχύος της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, η οποία καταργήθηκε με την οδηγία για τα οργανωμένα ταξίδια, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο σκοπός της προστασίας από την αφερεγγυότητα συνίσταται στην προστασία του καταναλωτή από τους οικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με την αφερεγγυότητα του διοργανωτή, οι οποίοι προκύπτουν από το γεγονός ότι ο ταξιδιώτης καταβάλλει το τίμημα του ταξιδιού πριν από την εκτέλεση της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα στο πλαίσιο της προστασίας είναι να δικαιούται ο ταξιδιώτης επιστροφή των καταβληθέντων ποσών σε περίπτωση πτωχεύσεως του διοργανωτή ταξιδιών (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Οκτωβρίου 1996, Dillenkofer, C-190/94, EU:C:1996:375, σκέψη 42 της 14ης Μαΐου 1998, Verein für Konsumenteninformation, C-364/96, EU:C:1998:26, σκέψη 18, της 16ης Φεβρουαρίου 2012, Blödel-Pawlik, C-134/11, EU:C:2012:98, σκέψη 19, της 1ης Δεκεμβρίου 1998, Rechberger κ.λπ., C-140/97, EU:C:2017:306, σκέψη 74, και της 10ης Ιουλίου 2019, HQ κ.λπ., C-163/18, EU:C:2012:585, σκέψη 41). Επιπλέον, όσον αφορά το άρθρο 7 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η «εγγύηση επιστροφής των καταβληθέντων» αφορά περιπτώσεις στις οποίες η αφερεγγυότητα του διοργανωτή επέρχεται μετά τη σύναψη της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού και πριν από την έναρξη εκτελέσεως της συμβάσεως αυτής (βλ. απόφαση της 14ης Μαΐου 1998, Verein für Konsumenteninformation, C-364/96, EU:C:1998:226, σκέψη 19).
- 20 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν το γεγονός ότι ταξιδιώτης σε κατάσταση όπως αυτή των εναγόντων δεν απολαύει προστασίας σε περίπτωση αφερεγγυότητας συμβάλλει στην προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών και στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.
- 21 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η ισχύουσα ρύθμιση μπορεί να συνεπάγεται, ενδεχομένως, άνιση μεταχείριση.

- 22 Επισημαίνει ότι ο ταξιδιώτης του οποίου το ταξίδι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, επειδή ο διοργανωτής κατέστη αφερέγγυος πριν από το ταξίδι, υφίσταται, κατ' αρχήν, οικονομική ζημία δεδομένου ότι χάνει το καταβληθέν τίμημα του ταξιδιού. Ωστόσο, και ο ταξιδιώτης ο οποίος δικαιούται πλήρη επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος του ταξιδιού κατόπιν καταγγελίας συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων υφίσταται οικονομική ζημία σε περίπτωση που ο διοργανωτής πτωχεύσει μετά την καταγγελία της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού αλλά πριν από την επιστροφή του τιμήματος του οργανωμένου ταξιδιού.
- 23 Μολοντί, επομένως, αμφοτέρως οι κατηγορίες ταξιδιωτών φέρουν τον ίδιο κίνδυνο, μόνον η πρώτη κατηγορία απολαύει, δυνάμει της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια, της προβλεπόμενης προστασίας έναντι αφερεγγυότητας του ταξιδιωτικού πράκτορα.
- 24 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η διαφορετική μεταχείριση είναι δικαιολογημένη. Συναφώς, υπογραμμίζει ότι η κατάσταση των δύο κατηγοριών παρουσιάζει ορισμένες διαφορές, αλλά και ομοιότητες. Πράγματι, η αφερεγγυότητα του διοργανωτή καθιστά οριστική αδύνατη την εκτέλεση της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού, ενώ οι αναπόφευκτες και εξαιρετικές περιστάσεις είναι, κατά κανόνα, προσωρινής φύσεως. Επιπλέον, η μη εκτέλεση της συμβάσεως οργανωμένου ταξιδιού συνεπεία αφερεγγυότητας είναι μια κατάσταση την οποία αντιμετωπίζει ο ταξιδιώτης ακουσίως και την οποία ουδόλως είναι σε θέση να επηρεάσει. Το αντίθετο συμβαίνει όταν ο ταξιδιώτης αποφασίζει από μόνος του να καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων. Ωστόσο, η εν λόγω απόφαση αποτελεί για τον ταξιδιώτη, όπως και η αφερεγγυότητα, συνέπεια μιας ακούσιας και αναπόφευκτης καταστάσεως. Τέλος, όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ταξιδιωτών, υφίσταται ακόμη μια εν ισχύ σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού, ενώ, στη δεύτερη κατηγορία, η σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού λύεται προτού ο διοργανωτής καταστεί αφερέγγυος. Επομένως, δεν προκύπτει σαφώς, για το αιτούν δικαστήριο, αν τα στοιχεία αυτά δικαιολογούν ή όχι διαφορετική μεταχείριση.